

PET

Αναρχίου Περγάου, Λογισμίου - Έν Αθήναις 1843

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΛΟΓΙΑΡΙΟΝ

Ἐκφωνηθὲν παρὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν

Κ. ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΠΕΤΡΑΚΗ

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, τὴν 25 Δεκεμβρίου 1842,

Καθ' ἣν ἡ Α. Μ. ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ τῆς Ἑλλάδος ἔθεσε τὸν
πρῶτον λίθον τοῦ Δημοτικοῦ Ναοῦ ἑπονομα-
σθέντος ὁ ΕὐΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,

Παρευρεθείσης εἰς τὴν τελετὴν ταύτην τῆς τε

Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης

Καὶ τῆς

Α. Υ. τῆς Πριγκιπέσσης τοῦ Ὀλδεμβούργου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
921
ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗ

Handwritten signature in blue ink, likely of the printer or publisher.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ, ΑΡΙΘ. 215.

1843.

ΚΟΛΛΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΧΟΝ

ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΝ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

1811

Μεγαλειότατε Βασιλεῦ !

ὉΛΟΣ ὁ Χριστιανικὸς κόσμος χαίρει σήμερον διὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τὴν γέννησιν. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Οὐρανοῦ προσκαλοῦσι τὴν γῆν εἰς χαρὰν, εὐαγγελιζόμενοι ὅτι ἦλθεν ὁ λυτρωτὴς αὐτῆς· τὰ πάντα συγχαίρουσι μὲ τὸν ἄνθρωπον, διότι ἀνατέλλει σήμερον ὁ νοητὸς ἥλιος, ὅστις ἀπελαύνει τὴν πλάνην καὶ τῆς δεισιδαιμονίας τὸν ζόφον, καὶ ἐξαπλόνει τὰς ζωηφόρους ἀκτῖνας τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καὶ φωτίζει τῶν ἀνθρώπων τὰ πνεύματα, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἔστειλεν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ὡς μόνον λογικὰ ὄντα νὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀληθινὴν λατρείαν, φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι πρὸς τούτοις τὴν ἀδελφικὴν σχέσιν, ἣν ἔχουσι πάντες οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους, ὡς τέκνα ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὅτι μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην ἀγαπῶντες ἀλλήλους γίνονται εὐάρεστοι εἰς αὐτὸν τὸν οὐράνιον ἡμῶν πατέρα· φωτίζει τὰ πνεύματα διὰ νὰ γνωρίσωσι τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν, εἰς ὃν προσδιωρίσθησαν διὰ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Δημιουργοῦ. Τοιαῦτα ὑψηλὰ καὶ ἀνεκτίμητα ἀγαθὰ φέρουσα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἢ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν θεία γέννησις, πολλὰ εὐλόγως ἐκχέει εἰς τὰς καρδίας ὄλων τῶν πιστῶν ζωηρὰν χαρὰν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν. Τῆς χαρᾶς ταύτης εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς χριστιανοὶ ἐξάπαντος μέτοχοι, καὶ πρέπει

νὰ εἴμεθα, ἐὰν αἰσθανώμεθα τὸ μέγεθος τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ εἴμεθα χριστιανοί, καὶ νὰ φωτιζώμεθα καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ ζωηρόρον φῶς τοῦ νοητοῦ τούτου ἡλίου. Ἄλλ' ἡμεῖς, Βασιλεῦ, ἔχομεν σήμερον καὶ ἄλλην ἰσχυρὰν ἀφορμὴν νὰ αἰσθανθῶμεν ζωηροτέραν τὴν σημερινὴν χαρὰν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ νὰ ἀναπέμφωμεν θερμότερας τὰς δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας εἰς τὸν πανάγαθον Θεόν.

Ἡ ἀφορμὴ αὕτη εἶναι ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος, τὸν ὅποιον αἱ Βασιλικαὶ Σου χειῖρες ἔθεσαν μεθ' ἡμῶν εἰς ἀνέγερσιν Ναοῦ, ἐν ᾧ θέλει δοξολογεῖσθαι διαπαντός τὸ ὕψιστον αὐτοῦ ὄνομα. Ναι, Βασιλεῦ, ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος γίνεται ζωηροτάτης χαρᾶς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν ἀφορμὴ, διότι μᾶς ἀνακαλεῖ ἀναγκαίως εἰς τὴν μνήμην τὴν παρελθοῦσάν μας δυστυχίαν, καὶ τὴν τωρινὴν εὐτυχίαν μας, καὶ ἐκ τῆς παραθέσεως ταύτης γίνεται ἐπαισθητοτέρα ἢ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης καὶ φιλανθρωπία.

Ἐν ἀπὸ τὰ ἀσφαλέστατα γνωρίσματα τῆς τοῦ ἀνθρώπου λογικότητος εἶναι, ὅτι γινώσκει τὸν Θεὸν καὶ αἰσθάνεται τὸ καθήκον νὰ τὸν λατρεύῃ. Πρὸς τοῦτο ἀνεγείρει τοὺς ἱεροὺς ναοὺς διὰ νὰ προσφέρῃ ἐν αὐτοῖς δημοσίᾳ τὴν λογικὴν του λατρείαν πρὸς αὐτὸν, τὸν ὅποιον γνωρίζει ποιητὴν καὶ προνοητὴν αὐτοῦ, καὶ παρὰ τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸ ζῆν καὶ τὸ εἶναι.

: Τίς ποτε ἤθελε φαντασθῆ, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐνὸς τοσοῦτον ἱεροῦ, ὅσον καὶ κοινοῦ πάσῃ τῇ ἀνθρωπότητι καθήκοντος ἤθελεν ἐμποδιζεσθαι ἀπὸ τοὺς ἀπίστους κατακτητὰς τῆς πατρίδος μας, οὔτινες ἔκαμνον ἐπαισθητότερον τὸ βῆρος τοῦ ζυγοῦ τοῦ καταπιέζοντος τὸν τράχηλον ἡμῶν, ἀπαγορεύοντες ἡμᾶς νὰ ἀνεγείρωμεν ἀκόμη, καὶ ὀπωσοῦν νὰ ἐπισκευάσωμεν τοὺς εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγκαίους ναοὺς;

Ἐπὶ ἀληθείας ὁ εὐσεβὴς ζῆλος τῶν πατέρων μας κατῶρ-
θωγε νὰ ἔχη καὶ νὰ συντηρῇ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, ἀλλὰ μὲ
ποίας χρηματικὰς θυσίας, μὲ ποίους φόβους καὶ κινδύνους!
καὶ μὲ ποῖον περιορισμὸν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκτέλεισιν τῆς
θείας λατρείας! Ἄλλὰ σήμερον τί βλέπομεν ἐν τῷ μεταξύ
μας; Αὐτὸν τὸν Σεβαστὸν τοῦ Ἔθνους μας Ἀρχηγὸν καὶ
Βασιλέα νὰ εὐδοκῇ αὐτοπροσώπως μὲ τὰς βασιλικὰς Αὐτοῦ
χεῖρας νὰ θέτῃ πρῶτος τὸν θεμέλιον λίθον, καὶ μὲ τὸ
τραγὸν τοῦτο δεῖγμα τῶν εὐσεβῶν Αὐτοῦ αἰσθημάτων νὰ
ἐμπνέῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ ὑπηκόους, καὶ νὰ
ἀναζωπυρῇ αὐτὸ τὸ εὐγενές, αὐτὸ τὸ θεῖον αἶσθημα τῆς εὐ-
σεβείας. Ὡ ἀφορμὴ ὄντως χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως! Ὡ
ἀλλοιώσις ἀληθῶς τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου! Ἐνῶ βλέπομεν,
ἀδελφοί, κατερειπωμένους περὶ ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀπίστων τοὺς
ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐρειπίων τούτων δυνάμεθα σήμερον
ἐλευθέρως, αὐτοῦ τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως εὐδοκοῦντος καὶ
συνεργοῦντος νὰ ἀνεγείρωμεν ἀκωλύτως μεγαλοπρεπῆ καὶ
περικαλλῆ ναόν! Τρόντι μακάριοι ἡμεῖς οἱ βλέποντες ἃ βλέ-
πομεν, καὶ ἀκούοντες ἃ ἀκούομεν! Μακαριώτεροι τῶν πα-
τέρων μας ἀσυγκρίτῳ λόγῳ, οἵτινες ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσι τὴν
ἡμέραν ταύτην! Αὕτη ἡ ἡμέρα, αὕτη ἡ περίστασις μᾶς
χορηγεῖ ἀφορμὴν ἀποχρῶσαν νὰ ἐκτιμῆσωμεν τὴν τιμὴν τοῦ
πολυτίμου αἵματος, μὲ τὸ ὅποῖον οἱ ἀοίδιμοι ἀδελφοί καὶ
πατέρες μας ἐξηγόρασαν τὴν ἐλευθερίαν μας! Αἰώνια ἡ μνήμη
τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων! ἐπειδὴ διὰ τοὺς ἀγῶνας ἐκεί-
νων καὶ τὰς θυσίας καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀκόμη τῶν νῦν ζώντων
ἀπολαύομεν σήμερον τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Ἀπὸ τὸ πολῦτι-
μον καὶ ἠωϊκὸν αὐτῶν αἶμα ποτισθὲν τὸ ἔδαφος τῆς πατρί-

δος μας, ἐβλάστησε τὸ ὠραῖον τοῦτο δένδρον τῆς ἐθνικῆς ὑπάρξεως καὶ αὐτονομίας, ἐν ἧ ἀπολαύομεν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου τὰ ἱερὰ δικαιώματα. Αἰώνια ἡ μνήμη αὐτῶν! Δόξα δὲ καὶ τιμὴ εἰς τὸν Σεβαστὸν ἡμῶν Βασιλέα, τοῦ ὁποῖου μόνου ἡ παρουσία εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐστήριξε τὴν ἀποκτηθεῖσαν ταύτην ἐλευθερίαν, ἥτις χωρὶς τῆς αὐτοῦ Βασιλικῆς παρουσίας ἐκινδύνευεν αὐθις νὰ ἀπωλεσθῇ! Δόξα καὶ τιμὴ καὶ ἀφοσίωσις ἐξ ἡμῶν εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν Βασιλέα, ὅστις καθὼς ἐπιφανεῖς ἐν τῇ Ἑλλάδι κατέπαυσε τὸν σάλον τὸν κλειδονίζοντα τὸ σκάφος τῆς πολιτείας μας, οὕτω καὶ τώρα διὰ τὰ εὐσεβῆ αὐτοῦ αἰσθήματα, μᾶς χορηγεῖ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτελῶμεν τὰ τοιαῦτα θεοφιλεῖ καὶ εὐάρεστα ἔργα, διὰ τῶν ὁποῖων μᾶς γίνεται ἐπαισθητὴ οὐ μόνον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τῆς ὁποίας ἠξιώθημεν, ἀλλὰ καὶ τὸ τερπνὸν καὶ εὐάρεστον καὶ ἱερὸν καθήκον ἐκπληροῦμεν τοῦ νὰ ἀνεγείρωμεν εἰς τὸν Ὑψιστὸν ναὸν περικαλλῆ, διὰ νὰ προσφέρωμεν ἐν αὐτῷ μιᾷ γλώσσει καὶ μιᾷ καρδίᾳ τοὺς εἰς τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ προσήκοντας ὕμνους καὶ ἱεράς δοξολογίας.

Ἄλλ' ὦ Συμπολιταί! Τὸ χρέος ἡμῶν εἶναι τώρα νὰ συνδράμωμεν πάσῃ δυνάμει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον θέλει εἶναι ὠραῖσμα τῆς ἡμετέρας πόλεως, τὴν ὁποῖαν μέχρι τοῦδε ἠσχῆμιζον τὰ ἐρείπια τῶν ἱερῶν ναῶν τοὺς ὁποίους ἡ μαγία τῶν βαρβάρων καὶ ἀπίστων τυράννων μᾶς κατέστρεψε. Χρέος εἶναι νὰ συνδράμωμεν ὅσον καὶ ὅπως δύναται ἕκαστος, εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ὅστις θέλει εἶναι καὶ εἰς τὰ τέκνα μας καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀπογόνους μας, μαρτύριον σταθερὸν τοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου καὶ

τῆς εὐσεθείας μας, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ παραδώσωμεν εἰς αὐτοὺς ὡς θησαυρὸν ἀνεκτίμητον εἰς κληρονομίαν, καθὼς παρελάβομεν αὐτὴν καὶ ἡμεῖς παρὰ τῶν πατέρων μας· αὐτὸς θέλει διεγείρει καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ αὐτὰ εὐσεβῆ αἰσθητήματα καὶ τοὺς προτρέπει εἰς τὰ αὐτὰ θεοφιλῆ ἔργα, καὶ ἐμπνέει εἰς τὰς ψυχὰς των καὶ σέβας καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς ἡμᾶς. Ὅφειλομεν νὰ συνδράμωμεν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὅπωςδήποτε, θεωροῦντες τὴν συνδρομὴν ταύτην ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ θυσίαν πνευματικὴν, ἣτις θέλει τελεῖται καθ' ἑκάστην εἰς αἰῶνας ὑπὲρ τῶν κτητόρων καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας ταύτης Ἐκκλησίας.

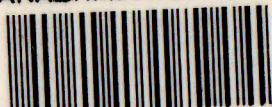
Ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἔχει πάτριον τὸν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῶν θείων ναῶν διακαῆ ζῆλον. Μαρτυροῦσι τὸν λόγον μου τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς πόλεώς μας. Ἄς μιμηθῶμεν τὸν ζῆλον τῶν πατέρων μας, οἵτινες εὐτελεῖς καὶ ἀπλοῖκοι ὄντες εἰς τὰς ἰδιωτικὰς των οἰκίας, ἐφιλοτιμοῦντο νὰ ἦναι μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἄφθογοι εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, καὶ ζηλοῦντες ζῆλον θεῖον, ἀπέβαλλον πᾶν περιττὸν καὶ μάταιον διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τοιούτων ἱερῶν καθηκόντων τὴν ἐκτέλεσιν. Πᾶς τις καὶ δύναται καὶ ὀφείλει νὰ συνδράμη κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. Ὁ Θεός, ὅστις δὲν βλέπει μόνον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλ' εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὴν διάθεσιν, τοῦ προσφέροντος ἀποδέχεται εὐμενῶς καὶ τῆς χήρας τὸ λεπτόν, καθὼς καὶ τοῦ πλουσίου τὴν πλουσίαν προσφοράν. Μηδεὶς λοιπὸν δισταζέτω νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν, εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὅτι λαμβάνει εὐκαιρίαν καὶ ἀξιοῦται νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς ἀνεγείραντας ναὸν ἅγιον εἰς τὸ πανάγιον αὐτοῦ ὄνομα. Μηδεὶς τοσοῦτον ἀφιλότιμος δειχθῆτω περὶ τὸ ἔργον

τὸ ὁποῖον ἐπεχειρήσθημεν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ πνευματικὴν ἡμῶν ὠφέλειαν, ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐγνωμοσύνης ἡμῶν, ὅστις ἠδόκησε νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴν πολιτικὴν ταύτην ὑπαρξιν, ἐν ἣ ἐμβαίνομεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πεπολιτευμένων καὶ εὐνομουμένων ἐθνῶν. Εὐγνωμονοῦντες δὲ εἰς τὸν Σεβαστὸν καὶ φιλόκαλον ἡμῶν Βασιλέα, τὸν προθυμοῦμενον νὰ ἀνυψώσῃ τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν πατρίδος διὰ τῶν τοιούτων λαμπρῶν καὶ κοινωφελῶν ἔργων, ἃς ἐπικαλεσθῶμεν τὸν πανάγαθον Θεόν, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ πανάγιον ὄνομα ἀνεγείρεται ὁ ἱερός οὗτος ναός, νὰ ἐπιδαφιλεύσῃ τὴν θείαν αὐτοῦ χάριν ἐπ' αὐτὸν καὶ τὴν σεπτὴν ἡμῶν Βασίλισσαν, νὰ κραταιόνῃ τὸν θρόνον αὐτῶν εἰς αἰῶνας, νὰ διατηρῇ αὐτοὺς ἐν δόξῃ καὶ εὐδαιμονίᾳ πρὸς δόξαν καὶ εὐτυχίαν τῆς κοινῆς πατρίδος, πρὸς χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἡμῶν τῶν πιστῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, οἵτινες ἐκ καρδίας προφέρομεν *Ζήτω ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ! Ζήτω ! Ζήτω ! κτλ.*

ΤΕΛΟΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050322

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ